

פסיפס של קהילות

פרוטוקול מישיבות ועדת חינוך מספר 05/15 שהתקיימה ביום 19.10.15 במשגב

א. השתתפו:

- מרכזי הפורום: אילן מאיר (יו"ר הוועדה, נציג מנוף במליאה, חבר הנהלת המועצה), נועה צוק (מנהלת אגף החינוך)
- חברי מליאה: אמיר גוטר (עצמון), חיים כץ (צורית)
- נציגי ציבור: גיל עוז (יו"ר ועד הורים ב"ס יסודי משגב), איריס (סגנית יו"ר ועד על יסודי משגב), שלומי דהן (רקפת), לילך אבנון (לומס).
- עובדי מועצה ומערכת החינוך: אמיר הרפז (מנהל תיכון "אסיף משגב"), אסף מצקין (מנהל תיכון "קציר משגב"), איילה סיוון בן יוסף (מנהלת המרכז הקהילתי), אדם גורן (מנהל מחלקת נוער), שרון סודרי (מנהלת אגף הרווחה במועצה), נירית סגל (דוברת המועצה), ענת בן ארי (מנהלת הגיל הרך באגף החינוך משגב)
- אורחים: מיה בירמן (מנהלת אגף נוער מוא"ז יזרעאל), רותי ורונית (ועדת נוער שכורנית), יונתן ומעין (מחלקת הנוער), ניר שנק (ועדת נוער עצמון)

חסרו:

- רון שני (ראש המועצה), אתי לוי (מנכ"ל המועצה), עמיר שגן (אשבל), עומר נאור (אשחר), אילן בלוך (רקפת), יובל לוי (נציג ועד ההורים תיכון "אסיף משגב"), תמר אוגר (כמון), גליה אלף (סגנית מנהל תיכון "אסיף משגב"), תמי עזר (סגנית מנהל תיכון "אסיף משגב"), תמי נוביק (מנהלת השירות הפסיכולוגי), יעלי גול (מנהלת ב"ס יסודי הר גילון)

ב. פתיחה אילן מאיר:

- מברכים את שתי המצטרפות החדשות לוועדה: איילה - המנהלת החדשה של המרכז הקהילתי, שהחליפה את ליאת ויהיה לה חלק משמעותי ביישום התפיסה החינוכית שגיבשנו וליך - נציג ציבור מלומס (חברת ועד הנהלה ופעילה בנושאי חינוך) שתביא רוח צעירה ופריפריאלית לוועדה...
- את הישיבה היום נקדיש לשני נושאים:
 - עדכונים על נועה
 - למידה ובחינה של מודל משודרג להפעלת הנוער בישובים

ג. עדכון נועה צוק – מנהלת אגף החינוך

- שנת הלימודים התחילה באופן חיובי
- צוות התיאום נפגש כול יום רביעי
- הוקם פורום מנהלי הקמפוס
- הקמת יסודי לבון
 - משרד החינוך החליט שזה יהיה אחד משני בתי ספר במחוז שיוקמו כבתי ספר חדשניים ולאור זאת מאפשר לנו להציע פרוגרמה שלא חייבת להיות הפרוגרמה הרגילה (חללים, מ"ד, שטחים פתוחים וכיו"ב).
 - הוקם צוות היגוי אליו הוזמנו הורים מכול הישובים – נכון להיום יש בו בעיקר הורים מהרכס
 - הצוות נפגש עד היום 3-4 פעמים ועוסק בבניית התפיסה החינוכית/קהילתית של ביה"ס
 - הכוונה לגייס מנהל ביה"ס בהקמה עד ינואר/פברואר שירכז את הפעילות
 - עוד לא התבצע מיפוי ישובים לביה"ס – בגדול המיפוי אמור לסייע לדלל את הצפיפות בביה"ס גילון ובמשגב שחצו את ה- 700 תלמידים.
 - הורים שרוצים להצטרף מוזמנים
 - חיים כץ – כדאי לחזר שוב על פעילות הצוות בישובים רלוונטיים
- הקמת קמפוס משגב
 - ביום ששי ה- 13.11.15 יתקיים אירוע שיתוף ציבור בו יוצגו חלופות תכנוניות לביה"ס למשגב ציבורי – כולם מוזמנים
 - גובשה תכנית הקצאת שטחים עקרונית לבתי הספר שתוגש למשרד החינוך
 - צוות התיאום עוסק במתן מענה לדילמות שעולות
 - מחלקת הנוער הכינה תכנית עקרונית לסיוע לישובים בהם פוצלה השכבה בין בתי הספר. הופץ שאלון צרכים לוועדות הנוער בישובים אלה ובהתאם לניתוח הצרכים תבוצע התערבות מותאמת לכול ישוב. נכון לעכשיו לא נראה שעולות בעיות משמעותיות.
 - אמיר גוטר – מבקש שוועדת חינוך תמשיך ללוות באופן פעיל וקבוע את תהליך תכנון הקמפוס. ממליץ להעלות לדיון דילמות שעולות מהתהליך כול שתיים/שלוש ישיבות.
 - אילן מאיר - בישיבה הבאה ב- 30.11.15 נתייחס לחלופות התכנוניות שיוצגו ב- 13.11

ד.ג. משגב 20179 | טל. 04-9902310/2 | פקס. 04-9902391 | www.misgav.org.il

פסיפס של קהילות

ד. למידה ובחינה של מודל מיטבי להפעלת הנוער בישובים

■ אילן מאיר:

- בישיבה האחרונה הציג אדם את ההצעה שלו למודל משודרג להפעלת הנוער בישובים והוא רכז נוער מקצועי בתשלום ע"י הישוב שמרכז את כול פעילות הנוער מ-א' עד י"ב בישוב ומתחתי 2-3 רכזי נוער. לא מיצינו את הדיון ולכן החלטנו להקדיש את כול הישיבה היום לנושא.
- תוך כדי הדיון הוצע מודל אחר שרכזי הנוער יופעלו ישירות ע"י מחלקת הנוער כשכלול אחד מהם יהיו כמה ישובים.
- מודל הבסיס היום בו יש רק רכזי נוער דורש גם הוא שדרוג באיכות הקמת תחלופה של הרכזים.
- המונו לדיון את מנהלת מחלקת הנוער במוא"ז יורעאל שתציג לנו מה קורה שם, נציגי ועדות נוער ממשגב ורכזים ממחלקת הנוער כדי ללמוד ולבחון מהו המודל המיטבי.
- מטרת הדיון זה לבחון את החלופות על בסיס הגדרת קריטריונים שיחארו מה אמורים להיות התוצרים של מודל מיטבי להפעלת הנוער בישוב. תוך כדי הדיון ננסה "לדוג" את הקריטריונים ובהמשך לראות לאיזה חלופה הם מכוונים.

■ מיה בירמן (מנהלת מחלקת הנוער כמק יורעאל):

- במוא"ז יורעאל 39 ישובים מאוד מגוונים: קיבוצים שיתופיים, קיבוצים מופרטים, הרחבות בקיבוצים, ישובים קהילתיים גדולים כמו שמשית (500 משפחות שעלו בבת אחת) ואחרים כמו תמרת (כ- 600 משפחות) שבהם יש היום חזרת בנים לבית הוריהם, אחוזת ברק שהוא ישוב קהילתי פרטי של 700 משפחות ללא אגודה שיתופית, מושבים ועוד.
- המועצה גודלת בממוצע ב- 2.5% בעונה (1,000 נפש).
- יש במועצה 3 בתי ספר תיכון (עמקים תבור במזרע, יפעת ונהלל שהוא חקלאי ומשולב בפנימייה) יש בתי ספר ייחודיים (אנתרופוסופי בהרדוף, חינוך מיוחד בקישון) ו- 14 בתי ספר יסודיים המפוזרים ברחבי המועצה.
- מחלקת הנוער הא מחלקה עצמאית שכפופה ישירות לסגנית ראש המועצה ויש בה מנהלת ו- 7 אנשי צוות
- עמותת חתנ"ס (חינוך, תרבות, נוער וספורט) מעסיקה את 46 המד"בים (מדריכים בוגרים) שמרכזים את פעילות הנוער בישובים.
- מודל ההעסקה הוא מובנה ומסודר. לכול מדריך נקבע שכר לפי מבלה המתייחסת לשנות ניסיון והשכלה, חלקיות המשרה נקבעת לפי גודל הישוב ומחזורי הילדים, הישוב משתתף ב- 50% מעלות המעביד.
- עובדים מול נוער בגילאי ז'-י"ב – מודל לא נכון – צריך להיות א'-י"ב. עבודה במועדוני נוער במודל חברת נעורים. במקביל עובדות תנועות נוער (28 בני מושבים, 5 שומר צעיר, 2 בני עקיבא, 1 נועם), רכזי תנועות הנוער מועסקים גם הם ע"י החתנ"ס וכפופים למחלקת הנוער – ההוות והמחויבות שלהם היא מועצתית יותר מתנועתית.
- התפיסה היא שלפעילות הנוער יש השפעה מכרעת על עיצוב הזהות היישובית/קהילתית של הילד.
- מדריכי א'-י"ב מועסקים ישירות ע"י הישובים עצמם ובגודל אינם מטופלים מועצתית בשלב זה – היעד של המחלקה זה להגיע למיפול בנוער א'-י"ב בישובים.
- ועדות הנוער בישובים נשחקות עקב קונפליקטים מול הורים על רקע מעורבות רגשית של הורי ילדים והורי מד"בים בוועדות, מיפול בכיובי שריפות ובגודל אינן מגיעות לייצר חשיבה חזונית ארוכת טווח.
- תפקיד המד"בים (רכזים) הוא בעייתי ביותר, שכן קרוע בין ההדרכה לבין הניהול והתיאום, ללא כלים וניסיון מספק וזה בעצם הגורם המרכזי המביא לכך שהם נשחקים ולא שורדים בתפקיד – ולא השכר שלהם, שהוא ראוי ביותר.
- הגענו למסקנה שנדרש ניהול מקצועי גם ברמה הלוגיסטית (מיוליס, ספקים, כספים), גם ברמת מיפול אובייקטיבי ומקצועי במשברים כלליים ופרטניים, תיאום בין הגורמים השונים המקיפים את הילד (תנועת נוער, פעילות נוער, ביה"ס, חוגים), ליווי וחניכה של המד"בים ועוד.
- למחלקת הנוער, בגודלה הנוכחי, אין את היכולת לתת מענה לצרכים אליה וגם לא נכון שתיתן. חשוב שהישוב ייקח את האחריות בנושא זה, תוך קבלת תמיכה של מחלקת הנוער במועצה.
- לאור זאת פותח מודל ארגוני של רכזי קהילה. רכזי קהילה פועל במקביל למזכיר הישוב ומרכז את כול הפעילות הקהילתית/חינוכית בישוב הכוללים את פעילות הנוער א'-י"ב, תנועות הנוער, חוגים ותרבות. מזכיר הישוב מרכז את כול הפעילות המוניציפאלית. הישוב מממן את משרת הרכזי הקהילתי – החמיבה להתיישבות משתתפת במימון לשנתיים הראשונות.
- בנושא החינוך פועלים מתחת לרכזי קהילה רכזי תנועת נוער, רכזי נוער בוגר, רכזי נוער צעיר, אחראית הגנים.
- לפעילות א'-י"ב יש מספר מודלים: מודל בית הילדים בו מתקיימת פעילות חברתית, מודל צהרונים מובנית עם צוות קבוע שגם מקיים פעילויות.
- בשורה התחתונה המסקנה שהגענו אליה ואותה אנחנו מיישמים היא שצריך ניהול מקצועי לפעילות החינוכית/קהילתית בישוב. ניהול מקצועי שיעסוק בתיאום, סנכרון, ליווי רכזים, תכנון ארוך טווח, מיפול בהיבטים לוגיסטיים ושישאייר את ועדת הנוער כסוג של דירקטוריון ציבורי מכוון לפעילות ולא מי שנותנת פתרונות ניהוליים בשוטף. זה ישדרג משמעותית את פעילות הנוער וגם יאפשר העסקת רכזים איכותיים לאורך זמן, כי יש מי שמלווה, חונך ודואג להם.

■ רונית (ועדת נוער שכורנית):

- כול הקשיים שהעלתה מיה מאפיינים את הפעילות שלנו בצורה מדויקת: שחיקה, קונפליקטים על רקע מעורבות רגשית של הורים ומיפול בכיובי שריפות
- לא מגיעים להתפנות לחשוב בגודל על נושאים שרצינו, כמו החלפת תנועת הנוער בישוב או מענה לילדים שאינם משתלבים בפעילות
- א-ג' זה חוליה חסרה שחייבים לתת לה מענה
- פועלים ללא אג'ודה וכיוון ולא באפן מקצועי
- מאוד תומכת במודל רכז החינוך היישובי שאדם הציג
- עם ובלי קשר לרכז החינוך היישובי, חייבים לפתח, לחנך ולגדל את רכזי הנוער כדי שיהיו איכותיים יותר וישרדו לאורך זמן
- המודל היישובי נכון יותר ממודל הפעלה מרכזי, כי הישובים שונים, יש להם מאפיינים אחרים וחשוב מאוד שתהיה אחריות של הישוב לרכז ומחויבות של הרכז לישוב שיהיה המעסיק שלו.

פסיפס של קהילות

- מעין (מחלקת הנוער משגב):
 - לרכזי הנוער חסר ליווי מקצועי
 - הדבר הבסיסי ביותר שמשפיע על ההישרדות של רכו הנוער הוא קליטה נכונה של הרכו לתפקיד ובהמשך ליווי אישי ותמיכה. וועדות הנוער לא נותנות לזה מענה מספק, אם בכלל.
 - בוועדות הנוער אנחנו רואים תופעות של אנשים שתקועים הרבה זמן בתפקיד ולא תורמים, הורים שלמדריכים ורכזים שמעורבים רגשית ואחרים שנשחקים ופורשים
 - הרכו חייב לתת מענה ניהול/מקצועי מתוך הקהילה – אם אפשר, מומלץ שיהיה תושב הישוב ולא מהמועצה
- יונתן (מחלקת הנוער משגב):
 - חשוב לשמר את וועדות הנוער
 - אחד התפקידים של רכו חינוך יישובי הוא לייצר את הרצף בין השכבות והפעילויות
 - במצב הנוכחי רכו הנוער לא מגיעים לעשות מה שהם צריכים וזה לעסוק בהנחיית המדריכים כדי שההדרכות והפעילויות תהיינה איכותיות ומשמעותיות. הם מבולבלים בין הדרכה לניהול.
 - איבדנו לא מעט רכו הדרכה טובים שלא היו טובים בניהול, נשחקו ופרשו.
 - החלופה המועצתית לא מותאמת לתפיסה של מרכזיות הישוב.
 - מצד שני, מחלקת הנוער חייבת לייצר תהליכי שיתוף ולמדיה הדדית בין הרכזים.
- ניר שנק (וועדת נוער עצמון):
 - בשלב זה נראה לי שצריך להתמקד ברכזי חינוך ולא ברכזי קהילה
 - בוועדת הנוער של עצמון הייתה שחיקה ותחלופה גדולה עקב רכו נוער לא מספיק איכותי שדרש מחברי הוועדה להיות פעילים בשטח.
- אסף מצקין: איפה הקשר בין פעילות הנוער בישוב לבית הספר? ...
- רוגית (וועדת נוער שכורנית): מול היסודי אנחנו עמדתו ומול התיכון אדם
- מיה: לנו ברור היום חד משמעית שרכזי הנוער נשארים בתפקידם לאורך זמן כשטוב להם – כלומר שהם מקבלים יחס מחבק מהישוב ומקבלים ליווי מקצועי אישי של איש מקצוע. לא השכר זה העניין.
- שלומי דהן:
 - אני מקבל לחלופין את ההמלצות לכיוון של רכו החינוך יישובי.
 - צריך לשם על השולחן את נושא המשאבים. אם המועצה לא תיקח כאן אחריות ותסייע במימון זה לא יתקדם, כי הסיפור המרכזי זה המשאבים.
 - הגיע הזמן שיהיה איוון בין המשאבים המושקעים בחינוך הפורמאלי לבין אלה המושקעים בלא פורמאלי שהוא בסוף יותר משמעותי בעיצוב ההוות של הילד (ואני מנהל תיכון), כי הילדים שלנו "כלואים" בישובים.
 - וועדות הנוער חשובות ואין ספק שההתנדבות היא ערך משמעותי אבל חייבים שיהיו אנשי מקצוע בשכר שיקבלו את החלטות במצבי המשבר והקושי ושהמתנדבים ייגבו וינחו מלמעלה.
- אמיר הרפז:
 - מאוד חשוב לפתח זהות יישובית/קהילתית
 - לנו בביה"ס מאוד חשוב מה קורה בישובים ולכן מאוד משמעותי שתהיה דמות שתהיה כתובת לערכון ושיתוף פעולה הדדי ברמה הכללית והפרטית פר ילד.
- אמיר גומר –
 - התיאום והקשר צריך להיות ישוב-ביה"ס-מרכז קהילתי, כי אלה המקומות בהם נמצא הילד.
 - החלופה היישובית המדגישה את התפיסה של מרכזיות הישוב, בה נוקטת המועצה בשתי הקרוציות האחרונות.
 - רעיון טוב ללא משאבים לא מעניין – חייבים לתקצב את הנושא – חבל שראש המועצה לא כאן...
- שרון סודרי – רכו קהילה מאוד משמעותי גם לנושאים אחרים שאינם מטופלים בחלק מהישובים.
- ענת (רכזת גיל רך באגף החינוך) – רכו קהילה יוכל לתת מענה גם לניהול טוב יותר של הגיל הרך שבחלק מהישובים לא מטופל ניהולית בצורה טובה מספיק. יש חשיבות רבה לרצף.

ה. סיכום (אילן ונועה):

- נועה צוק – הדילמה של רכו חינוך מול רכו קהילה היא משמעותית ויש להעלות אותה בפורום רחב יותר שרואה את כול התמונה, לפני שרצים ליישם את מודל רכו החינוך.
- אילן מאייר – הדיון היה משמעותי מאוד ואפשר לנו למקד את הקריטריונים שיגדירו מהו מודל מיטבי לפעילות הנוער בישובים ועל איזה אתגרים הוא אמור לענות. תוך כדי הדיון מילאתי את הטבלה (מצורפת בסוף). אפשר היה להתרשם שהחלופה של רכו חינוך יישובי זוכה לתמיכה רבה. כמו כן, נדרש לבחון את נושא רכו קהילה כמענה רחב יותר לצרכים שמעבר לתחום החינוך. נקיים דיון בפורום רחב בנושא ונגיע למסקנות בשיתוף רון, אתי והנהלת המועצה.
- הישיבה הבאה ב- 30.11.15 על תכנון ביה"ס לבון, עתידו של ביה"ס גליל והחלופות התכנוניות של קמפוס משגב.

(מצורפת טבלת חלופות וקריטריונים)

אילן מאייר
יו"ר הוועדה

נועה צוק
מנהלת אגף החינוך

ד.ג. משגב 20179 | טל. 04-9902310/2 | פקס. 04-9902391 | www.misgav.org.il

מועצה אזורית
משגב
المجلس الاقليمي مسجاف

פסיפס של קהילות

חלופות			קריטריונים
ממחלקת נוער	רכז חינוך/קהילה יישובי	שדרוג רכזי הנוער (חשוב תמיד...)	מגדירים מהו מודל מיטבי להפעלת נוער ביישוב ועל איזה אתגרים הוא אמור לענות
			שימור וטיפוח הזהות הקהילתית/יישובית של הילד
			ועדת נוער שלא תישחק ולא תיכנס לקונפליקטים רגשיים הוריים/ישוביים, אלא תוביל כ"דירקטוריון" את הפעילות כמנחה ומתוות נדרך
			חשיבה חזונית ותכנון ארוך טווח לפעילות הנוער ומענה לדילמות משמעותיות
			שימור וטיפוח רכזי נוער איכותיים לאורך זמן, על בסיס ליווי אישי ומקצועי ויחס אכפתי ואישי מהישוב
			לייצר ניהול מקצועי של פעילות הנוער: ערכי, חינוכי, מקצועי, לוגיסטי, כספי.
			תאום וסנכרון על רצף הגילאים ובין פעילות הנוער לפעילות תנועת הנוער
			קשר עם בתי הספר והמרכז הקהילתי
			ריכוז וניהול פעילות נוער איכותית מאז עד י"ב

ד.ג. משגב 20179 | טל. 04-9902310/2 | פקס. 04-9902391 | www.misgav.org.il

אבטליון | אשבל | אשחר | גילון | דמיידה | הר-חלוץ | הררית-יחד | חוסניה | חרשים | טל-אל | יובלים | יודפת | יעד | כישור | כמאנה | כמון | לבון | לוטם | מורן | מורשת | מכמנים | מנוף | מעלה צביה | מצפה אבי"ב | סלאמה | עצמון (שגב) | ערב אל-נעים | פלך | צורית | קורנית | ראס אל-עין | רקפת | שורשים | שכניה | תובל | אזורי תעשיה : פארק תעשיות משגב, בר לב | מרכזי שירותים : מרכז קהילתי משגב, משגב